

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی کرمان

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته اقتصاد بهداشت

عنوان:

رتبه بندی بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی کرمان بر اساس شاخص های مالی
با استفاده از مدل تاپسیس

توسط: اسماء امیری میجان

استاد راهنما: دکتر اسماء صابرماهانی

استاد مشاور: دکتر سمیه نوری حکمت

سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷

چکیده

مقدمه: عملکرد بهینه نظام اقتصادی و مالی در بیمارستانها وابسته به وجود بخش مالی کارا و قدرتمند است. امروزه برخی از بیمارستانها با مشکل عدم کفایت درآمدهای بیمارستانی برای تامین هزینه‌های ثابت، جاری و توسعه‌ای خود مواجهند و با عنایت به پیچیدگی فرآیندهای موجود در نظام هزینه و درآمد بیمارستانها، مداخله رؤسای بیمارستانها در صورتیکه از الگوهای علمی تبعیت ننماید، نخواهد توانست منجر به بهبود در فرآیندهای اقتصادی بیمارستانها گردد. لذا ارزیابی مالی بیمارستان ها از حیث شاخص های مالی اهمیت زیادی دارد. در این راستا مطالعه حاضر با هدف رتبه بندی بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی کرمان بر اساس شاخص های مالی با استفاده از روش تاپسیس انجام گرفت.

روش پژوهش: مطالعه حاضر از نوع توصیفی -تحلیلی بود که بر اساس شاخص های مالی به رتبه بندی بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی کرمان پرداخت. بدین منظور در گام اول شاخص های مناسب بر اساس بررسی کتب، مقالات و متون مختلف در این زمینه شناسایی شد. در گام دوم شاخص های شناسایی شده با نظر خبرگان آگاه در این زمینه مورد تایید قرار گرفت و در صورت لزوم شاخص هایی حذف و یا چنانچه شاخصی ذکر نشده، اضافه شد. در گام سوم شاخص ها طبق مدل آنتروپی شانون مورد وزن دهی قرار گرفت و همگن ترین شاخص ها انتخاب شد. در گام آخر با استفاده از روش تاپسیس و بر اساس شاخص های همگن انتخاب شده، بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی کرمان رتبه بندی شده و رتبه هر یک از بیمارستان ها مشخص شد.

یافته ها: بر اساس تکنیک آنتروپی شانون درصد نسبت سرمایه در گردش ناخالص به کل دارایی ها (۰,۱۲۴) بالاترین وزن و شاخص سرمایه در گردش ناخالص (۰,۰۸۷) پایین ترین وزن را کسب نمودند. بر اساس روش تاپسیس بیمارستان شفا و افصلی پور رتبه اول و دوم و بیمارستان ولیعصر (عج) شهر بابک رتبه آخر را در بین بیمارستان ها کسب نمودند.

نتایج نشان می دهد بجز در شاخص سرمایه در گردش ناخالص، در سایر شاخص ها اختلاف معنی داری بین بیمارستان های مورد مطالعه وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس نتایج، شاخص های دارای بالاترین وزن سودآوری، نقدینگی و ساختار سرمایه بودند که لازم است در زمینه مالی اختیارات بیشتری به بیمارستان ها تفویض گردد. شناسایی شاخص های ارزیابی عملکرد مالی می تواند وضعیت مالی بیمارستان ها را تعیین، نقاط قوت و ضعف بیمارستان ها برای تصمیم گیری های راهبردی شناسایی و در نهایت مبنای مقایسه میان بیمارستان های مختلف باشد.

کلید واژه ها: رتبه بندی، بیمارستان، دانشگاه علوم پزشکی، شاخص های مالی، آنتروپی شانون، تاپسیس

Abstract

Introduction: The optimal functioning of the economic and financial system in hospitals depends on the existence of a powerful and efficient financial sector. Today, some hospitals face the problem of inadequate hospital revenues to meet their fixed, current and development costs, and given the complexity of the processes in the cost and income management system of hospitals, the intervention of hospital directors, if not followed by academic models, will not be able to improve In the economic processes of hospitals. Therefore, financial evaluation of hospitals is very important in terms of financial indicators. In this regard, the present study aimed to rank the hospitals of Kerman University of Medical Sciences based on financial indicators using Topsis method.

research method: The present study was a descriptive-analytic type that ranked hospitals affiliated to Kerman University of Medical Sciences according to financial indicators. For this purpose, in the first step, appropriate indicators were identified based on the review of books, articles and texts in this field. In the second step, the identified indicators were confirmed by the knowledge of the experts in this field and, if necessary, the indicators were removed or, if the index was not mentioned, was added. In the third step, the indicators were weighted according to Shannon entropy model and the most homogeneous indices were selected. In the last step, hospitals of Kerman University of Medical Sciences were ranked by the Tapis method and based on homogeneous indexes and the rank of each hospital was determined.

Findings: Based on Shannon's entropy technique, the percentage of gross debt to total assets (0.124) was the highest and the capital gains ratio (0.087) was the lowest gross . Based on Tapis method, Shafa and Afzalipour hospitals ranked first and second, and Valiasr Hospital of Babak city ranked last among hospitals. The results show that there is no significant

difference between the hospitals except in the capital index of gross expenditure, in other indicators.

Discussion and conclusion: According to the results, the indicators had the highest profitability, liquidity and capital structure, which required more financial resources for hospitals. Identification of financial performance evaluation indicators can determine the financial status of hospitals, identify the strengths and weaknesses of hospitals for strategic decisions, and ultimately provide a basis for comparison between different hospitals.

Key Words: Ranking, Hospital, University of Medical Sciences, Financial Indicators, Shannon Entropy, Topsis

Kerman University of Medical Sciences

Faculty of Management and Medical Information

Master's degree dissertation on health economics

Title :

Ranking of hospitals in Kerman University of Medical Sciences based on
financial indicators using the Topsis model

By:

Asma Amiri Mijan

Supervisor:

Dr. Asma Sabermahani

Advisor:

Dr. Somayeh Noori Hekmat

School year:

2017-2018